

Úvodem k novému ročníku

Vstupujeme do druhého ročníku "nové vlny" Sociologického časopisu. Redakční práce se víceméně stabilizovala, problémy nové výroby byly víceméně vyřešeny. Snad tedy zbude více času na to podstatné: vyhledávání autorů a práce s nimi, zlepšování odborné a stylistické úrovně textů. V tom si ovšem můžeme klást jen realistické nároky. Sociologie se zatím ztěžka vzpamatovává z ideologicko-pragmatické letargie posledního (ale i toho předposledního) období. Její místo ve společnosti je neadekvátní závažnosti problémů doby. Řekněme, že hlavně proto, že k nim s dostatečnou razancí necílí otázky, jež si klade, ani s dostatečnou jasností odpovědi, jež poskytuje. Potřebujeme jak zamyšlení nad smyslem a směrem probíhajících změn (jaké poskytuje v tomto čísle Jiří Kabele), tak polemiky nad výkladem znepokojujících jevů současné Evropy (viz tematika nacionalismu z pera Jana Kellera a Lubomíra Brokla) i analýzy stále přítomného, historicky však již minulého období (viz porovnání stratifikačních dat M. Tučka a P. Machonina). Potřebujeme ovšem i mnohé další: na prvním místě bych snad jmenoval konkrétní analýzy našich současných změn, opřené o rozvinutý metodologický aparát světové sociologie, jež by tyto změny učinila srozumitelnými (když už ne ovladatelnými) pro nás a jejich výklad pak učinila přístupným pro jiné. Především k tomuto typu textu bychom rádi vyzvali autory a k tomu bychom chtěli vytvořit i příslušné podmínky.

Činíme tak mj. pokračováním v - doufejme, že motivační - praxi tematických čísel. Tak číslo 2 bude věnováno výzkumu změn politického systému v Československu (o jeho obsah pečuje L. Brokl). Číslo 3 by mělo zhodnotit proběhlé změny a bude nazváno "Československo 1990". Podaří-li se, bude vydáno i anglicky. Dále bychom se chtěli věnovat problémům regionů, území a životního prostředí (o toto se starají J. Musil a M. Illner), zhodnocení nových výzkumů sociální stratifikace (sestavení čísla si vzala na starost J. Šanderová) a nakonec pak problémům zla, násilí a deviace (ve spolupráci s M. Petruskem by měla číslo produkovat A. Vodáková).

Redakční politika tematických čísel ovšem nikterak nebrání zařazování jiných článků. Naopak, prozatím je vynucena nedostatečnou nabídkou kvalitních a společensky atraktivních textů. Jakmile se vytvoří převaha nabídky nad poptávkou, ustoupí (tak jako v ekonomice) redakční regulace do cudného pozadí.

V příštím čísle také zahajujeme pravidelnou rubriku věnovanou programům SPSS^X. Protože jde o nejrozšířenější software používaný sociology u nás i ve světě, doufáme, že se setká se zájmem.

Jiří Večerník